

اولیتاوم به سایا و ایران خودرو

شرکت‌های ایران خودرو و سایا تا تیرماه سال ۱۴۰۴ فرصت دارند تا از شمولیت ماده ۱۴۱ لایحه اصلاحی قانون تجارت خارج نشوند تا دیگر مشمول لغو پذیرش نشوند. به گزارش ایسنا، ولی‌اله جعفری، مدیر نظارت بر ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار به آخرین اقدامات انجام شده از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار در زمینه افزایش سرمایه شرکت خودروسازی ایران خودرو و سایا اشاره کرد و گفت: پس از ارائه صورت‌های مالی سال ۱۴۰۱، شرکت‌های ایران خودرو و سایا در چهار سال متوالی از پنج سال گذشته مشمول ماده ۱۴۱ لایحه اصلاحی قانون تجارت بودند. او اظهار کرد: مطابق دستورالعمل پذیرش اوراق بهادار در بورس اوراق تهران، هیئت پذیرش بورس تهران، به دو شرکت فوق‌تای پایان تیرماه ۱۴۰۳ فرصت داد که از شمولیت ماده قانونی مذکور خارج شوند. این دو شرکت از سران قوا درخواست کردند که اجازه تجدید ارزیابی و افزایش سرمایه زودتر از پایان مهلت به آن‌ها داده شود.

افزایش ۷۰۰ مگاواتی مصرف برق

آغاز پخش دور نخست مناظره نامزدهای چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری، مصرف برق کشور را ۷۰۰ مگاوات افزایش داد. به گزارش ایسنا، مصطفی رحبی مشهدی، مدیرعامل شرکت توانیر پیش‌بینی کرد اوج بار شبکه برق کشور امروز از مرز ۷۲ هزار مگاوات عبور کند که این میزان در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته ۶۰۰ مگاوات افزایش را نشان می‌دهد. او در همین زمینه از هموطنان درخواست کرد تا در کاهش مصرف برق به‌ویژه در ساعات اوج مصرف روز و شب که از ساعت ۱۳ تا ۲۰ و ۲۳ است، در استفاده از وسایل مصرف‌برقی خودداری کنند. با توجه به گرم‌تر شدن اکثر نقاط کشور از کلیه هموطنان درخواست می‌کنیم با انجام راهکارهای ساده مدیریت مصرف و عدم استفاده از وسایل برقی پر مصرف در ساعات اوج مصرف برق صنعت برق را در روزهای گرم تابستان باری کنند.

۷۷۵ هزار نفر شاغل شدند

خالص اشتغال ایجادی ۷۷۵ هزار است. محمود کریمی‌بیرانوند، معاون اشتغال وزارت کار پس از صحبت‌های یکی از کاندیداهای ریاست جمهوری که ابهاماتی در خصوص وعده ایجاد یک میلیون شغل در سال مطرح کرد، پاسخی را در صفحه شخصی خود منتشر کرد. او در این پیام گفته است: مطابق آمار مراکز رسمی داخلی و بین‌المللی در سال ۱۴۰۲، خالص اشتغال ایجادی ۷۷۵ هزار نفر، کد بیمه شغل جدید بیش از ۹۰۰ هزار نفر و فرصت‌های شغلی جدید صحت‌سنجی شده در سامانه رصد اشتغال وزارت کار یک میلیون نفر بوده که کمترین نرخ بیکاری در دهه‌های اخیر را رقم زده و پس از سال‌ها نرخ بیکاری ایران از ترکیه کمتر شده است. براساس آمارها نرخ بیکاری در ابتدای دولت سیزدهم از ۹/۶ درصد به ۷/۶ درصد در پاییز ۱۴۰۲ رسیده که کمترین میزان نرخ بیکاری در سال‌های اخیر بوده و وعده تولید یک میلیون شغل در سال محقق شده است.

باشعار، بی‌برنامه

نخستین مناظره نامزدهای ریاست جمهوری با محوریت اقتصاد، بدون ارائه هیچ برنامه‌ی روشنی به پایان رسید

بر حاکمیت مردم‌سالاری دینی در عرصه اقتصاد تاکید کرد، او شعارهایی مثل «خلق ثروت را در دستور کار قرار دهیم»، «جهش تولید با حرکت به سمت تولید محصول محور و دانش‌بنیان و با ارزش افزوده بالا را پیگیری کنیم» و «با تکبیر به مردم کارها را پیش ببریم» را در نخستین بخش از صحبت‌های خود طرح کرد ولی برنامه تحقق این شعارها و چگونگی دستیابی به آن را نگفت. زاکانی سعی کرد با جملاتی عامه‌پسند مانند «مردم ربالی درآمد کسب می‌کنند اما دلاری هزینه می‌کنند» نظر مردم را به سمت خود جلب کند.

پورمحمدی مقابل جلیلی

شماره ۶ مصطفی پورمحمدی تنها روحانی کاندیداتوری ریاست جمهوری که سابقه سیاسی او بر سوابق اقتصادی می‌چربد محور گفته‌های خود را بر اجماع سیاسی، فرهنگی و بین‌المللی گذاشت. او گفت: «حل مشکلات اقتصادی صرفاً راه‌حل اقتصادی ندارد بلکه این مقوله پیوسته به اجتماع، فرهنگ، مقولات حقوقی و امور سیاسی در عرصه‌های داخلی و بین‌المللی بستگی دارد و نمی‌شود بدون توجه به این‌ها راه‌حل اقتصادی ارائه داد. فعالین اقتصادی چگونه می‌خواهند عمل کنند در صورتی که از آن طرف به یک سفارخانه حمله می‌شود و کلی تبعات سیاسی بر کشور تحمیل می‌شود. پورمحمدی با طعنه جلیلی بر لزوم تعاملات جهانی تاکید کرد و اظهار داشت: «برخی از همان اول گفتند تحریم‌ها مهم نیست حالا هم می‌گویند مهم نیست اما دنیا تحریم‌های فلج‌کننده‌ای را بر ما تحمیل کرده است و ما ساده از کنار آن می‌گذریم و بعد از مدتی گفتیم که تحریم هم مسئله‌ای هست ۲۰ درصد ۲۰ درصد آزار به اقتصاد ما می‌دهد». در هر حال او اگر چه معتقد است باید با دنیا کار کنیم اما گفت راه رسیدن به این آرام چیست و چگونه برای باز شدن شریان‌های مالی دنیا به روی ایران به اجماع داخلی می‌رسد.

روغن را در داخل تولید کنیم!

از گفته‌های جالب قاضی‌زاده‌هاشمی در مناظره اول تاکید بر تولید روغن در داخل بود. به نظر می‌رسد او حتی یک بررسی جزئی و کوتاه در این زمینه نداشت تا بداند مشکل ما در تولید روغن عدم توان کارخانجات روغن‌کشی نیست. مابرای کشت دانه‌های روغنی مشکل داریم. خاک و آب محدود داریم و تولید این حجم دانه روغنی در کشور با منابع محدود و الگوی کشت کنونی امکان‌پذیر نیست. همین امروز هم کارخانجات روغن‌کشی در حال فعالیت هستند و دانه روغنی وارد می‌کنند و روغن داخلی به بازار عرضه می‌کنند. او همچنین چنان بر خام‌روشی نفت می‌تازد که گویی اولین نفری است که این مشکل را کشف کرده و می‌خواهد با آن مقابله کند. او به این مقوله نمی‌پردازد که راه تبدیل نفت خام به فرآورده از مسیر ورود سرمایه و تکنولوژی به کشور می‌گذرد که امروز این مسیر مسدود است. قاضی‌زاده در حالی در این مناظره به کلی گویی دیگر رقیبا اشکال می‌گیرد که خود او غیر از چند جمله کلی چیزی نمی‌گوید.

تحریم فاجعه است

در جمع کاندیداهای انتخابات نامزد هستند که بر مشکلاتی که تحریم به وجود آورده تاکید دارند. پزشک‌بان بیان اینکه تحریم فاجعه است، گفت: «در مسیر غلط دور زدن تحریم، کلی بخور بخور وجود دارد. ما از نظر آمار در دنیا نفر پانزدهم از آخر هستیم. این همه بخور بخور از کجا می‌آید؟ اگر در اقتصاد شفافیت نیابیم و مسیر را روشن نکنیم و بازار را ثابت نکنیم رشد محقق نخواهد شد.» او تنها کاندیدی است که چندین بار به موضوع FATF اشاره کرده ولی پزشک‌بان نیز گویی می‌داند راهی برای عضویت در گروه اقدام مالی جهانی وجود ندارد به همین دلیل مدام بر FATF داخلی تاکید می‌کند. او در مناظره دوشنبه‌شب گفت: «ما در چین توافق کردیم باید سرمایه‌گذاری کند و گفتند FATF را فعال نکنند نمی‌آیم. امکان ندارد بدون وارد شدن به این چارچوب‌ها بتوانیم سرمایه‌گذاری خارجی جذب کنیم. امکان ندارد با تحریم‌های ایجاد شده یک شریک تجاری درست و حسابی داشته باشیم مگر اینکه یک عده آدم‌هایی را جمع کنند که

بازبینی برنامه هفتم

شماره ۲ مسعود پزشکیان توانست پاسخ‌هایی به پرسش‌های مطرح شده داشته باشد. او برنامه هفتم را با سیاق فعلی غیر قابل تحقق دانست و گفت: «هر چه قول بدهیم اتفاقی نخواهد افتاد. لازمه اجرای برنامه مشارکت به دور از اختلاف و استفاده از کارشناسان برجسته غیر جناحی است. قانون برنامه‌ای که در مجلس نوشته شده طبق آنچه دولت آورده بود ۷ فصل و ۲۶ بند بود و معنی این حرف آن است که هر دولتی باید باید روی ۲۶ بند برنامه‌ریزی کند که از نظر علمی غیرممکن است.» او همچنین به مسئله مهم تعاملات بین‌المللی اشاره و عنوان کرد: «ما بدون ارتباط و باز کردن مرزهای خود و ارتباط با دنیا و دولت‌های منطقه نمی‌توانیم این میزان رشد را به ۸ درصد برسانیم. اینکه چگونه باید با دنیا ارتباط برقرار کنیم و احتیاجات بین‌المللی را برطرف کنیم از ملزومات این هدف است.» نکته مورد نقد صحبت‌های پزشکیان روشن نکردن چگونگی تجمیع آرای منتاقض بود. او برای چندمین بار طی گفت‌وگوهای تلویزیونی خود تاکید کرد: «اگر نتوانیم انسجام داخلی و مشارکت همه جناح‌ها و گروه‌ها را در جهت اجرای برنامه همراه خود کنیم هر قدر برنامه درست بنویسیم مانند برنامه‌های دیگر معطل می‌ماند.» اینکه چگونه می‌توانیم آرای که در سیاست‌گذاری جهت‌گیری‌های کاملاً متضاد دارند را همسو کنیم باز هم به عنوان یک ابهام در برنامه او باقی ماند.

سرمایه خارجی نیاز نداریم

شماره ۴ سعید جلیلی حرف‌های قابل نقد بسیاری زد. او در ابتدا تاکید کرد که قانون فصل الخطاب است و رشد هشت درصد ضرورت است. او در حالی قانون را فصل الخطاب خواند که به‌رغم تاکید همین قانون بر لزوم جذب سرمایه خارجی برای رسیدن به رشد هشت درصد گفت: «اینکه ما رشد را فقط به سرمایه منوط کنیم ناقص است و این یک ایراد است.» او برای تحقق رشد هشت درصد بر رشد بهره‌وری و توان داخلی تاکید کرد؛ در حالی که در قانون برنامه هفتم تنها ۲/۸ درصد از رشد را منوط به افزایش بهره‌وری دانسته است. جلیلی جزو گروهی است که به تعاملات خارجی اهمیت چندانی نمی‌دهد. با درهای بسته و استفاده از فرصت‌های داخلی موافق است و در این برنامه نیز به این مواضع اشاراتی کرد. سال‌ها نتایج درهای بسته و اقتصاد مقاومتی لمس شده و زبان این سیاست بر دوش مردم افتاده است. با این همه او همچنان بر این مواضع ضدتعاملی خود پافشاری دارد. جلیلی معتقد است: «مهمتر از سرمایه برای رشد مدیریت آن است.» اما نگفت این سرمایه‌برقرار است از کجا باید تا آن را مدیریت کند.

حاکمیت مردم‌سالاری دینی در اقتصاد

شماره ۵ علیرضا زاکانی با شعار آمد. او در گفته‌های خود

روند رشد نقدینگی (منبع: بانک مرکزی)		
دولت‌ها	سال	درصد رشد نقدینگی
دولت دهم	۱۳۹۵	۲۵/۱
	۱۳۹۱	۳۵
	۱۳۹۲	۳۸/۸
	۱۳۹۳	۲۲/۳
دولت یازدهم	۱۳۹۴	۳۵
	۱۳۹۵	۲۳/۲
	۱۳۹۶	۲۲/۱
	۱۳۹۷	۲۳/۱
دولت دوازدهم	۱۳۹۸	۳۱/۳
	۱۳۹۹	۴۵/۶
	۱۴۰۰	۳۹
	۱۴۰۱	۳۱/۱
دولت سیزدهم	بهمن ۱۴۰۲	۲۲/۸

فرزانه طهرانی

دبیر گروه اقتصاد

بحث‌های طرح شده در نخستین مناظره کاندیداهای چهاردهمین انتخابات ریاست جمهوری که به مسئله برنامه هفتم، مهار تورم و مردمی‌سازی اختصاص داشت، نشان داد که تسلط اکثر نامزدها بر مسائل اقتصادی بسیار اندک است و مشاوران آنها نیز در توجیه نامزدها در این حوزه توانایی لازم را نداشته‌اند. در اولین مناظره انتخاباتی نامزدها، بیش از آنکه سوالات طرح شده از سوی کارشناسان پاسخ داده شود به کلی گویی گذشت. هیچ برنامه مشخصی از سوی نامزدها برای دستیابی به رشد هشت درصد اقتصاد، مهار تورم، جذب سرمایه‌گذاری خارجی، حل مسائل بین‌المللی و مشارکت مردم و بخش خصوصی ارائه نشد و نامزدها به طرح مباحث تکراری و وضعیت فعلی اقتصاد و اهدافی که تاکنون دولت‌ها به آن نرسیده‌اند، اکتفا کردند. هر چند کارشناسان اقتصادی برنامه‌ها با طرح سوالاتی درباره برنامه هفتم از کاندیدها خواستند جزئیات برنامه خود برای تحقق رشد ۸ درصد و کنترل تورم را اعلام کنند، با این حال هیچ برنامه‌ای از سوی کاندیدها اعلام نشد. در معدود برنامه‌های اعلام شده هم شعارزدگی بیشتر نمایان بود تا طرحی راهگشا. زاکانی طرح نخنماشده دلارزدایی از اقتصاد را تکرار کرد و جلیلی بر باز نشدن درهای کشور و تکبیر بر توان داخلی تاکید کرد. اظهارات این دو نامزد واکنش‌های زیادی را در فضای مجازی به دنبال داشت؛ به گونه‌ای که یکی از کارشناسان اقتصادی در توییتر نوشت: «زاکانی نماینده به اصطلاح دلارزدها در این انتخاباته، دوستی گفت بنویسید زاکانی بخوانید جبرائیلی! ترکیب کپسودی، توهم تخصص و مدعی بودن که جهل مرکب را رقم زده است. مردم تکلیف این طیف را در انتخابات روشن می‌کنند. تا اینجا زاکانی و جلیلی بدترین نامزدها به لحاظ اقتصادی بودند.» نامزدها همچنین در این دوره کمتر توانستند نقد جدی به مباحث مطرح شده از سوی رقبای خود داشته باشند که با توجه به همسویی جناحی پنج نامزد حاضر در این دور از انتخابات، قابل حدس بود. نامزدها در اولین مناظره بیشتر به نکاتی پرداختند که به نظر می‌رسد از پیش از سوی مشاوران اقتصادی آنها نوشته شده بود. اما در همین کلی‌گویی‌های از پیش آماده شده نیز به مواردی اشاره شد که محل اشکال و ابهام است. در این مناظره براساس قرعه‌کشی نامزدها به ترتیب شماره تعیین شده به اظهار نظرها و بیان دیدگاه‌های خود پرداختند. شمرا یک امیر حسین قاضی‌زاده در نخستین زمان خود تر جیب داد به جای اعلام برنامه‌های خود و پاسخ به پرسش کارشناسان، درخواست‌هایی از دیگر نامزدها داشته باشد. تنها اشاره کوتاه او در زمان نخست، جلوگیری از شوک‌های ارزی و نیاز ۲۵۰ میلیارد دلاری به سرمایه‌گذاری خارجی بود.

شعارهای مردم‌پسند

شماره ۲ محمدباقر قالیباف در شروع صحبت‌های خود تاکید کرد: «بر این باورم که ظرفیت‌های کشور انقدر وجود دارد که می‌توان مشکلات را حل کرد. لذا به مردم، کارمندان، کارگران، بازنشستگان و قشر محروم عرض می‌کنم که در دولت خدمت و پیشرفت همه ما با مشارکت شما و سرمایه‌گذاران اقتصاد قوی را دنبال خواهیم کرد تا دولت بتواند حقوق عزیزان را متناسب با تورم پیش‌ببرد، قدرت خرید را حفظ کند و از رشد اقتصادی طبیعتاً باید هم سرمایه‌گذار و هم عموم مردم بهره ببرند.» تاکید بر افزایش حقوق و دستمزد متناسب با تورم بیش از آنکه یک برنامه راهبردی برای حل مشکلات باشد، طرح شعاری مردم‌پسند و سطحی است. آنچه سبب افزایش راه مردم می‌شود برنامه قابل اجرا برای کنترل تورم است. اینکه به جای این مقوله مهم، بر رشد دستمزد مطابق تورم تاکید شود اقتصاد را وارد ماریپیچ دستمزد-تورم می‌کند و برای عقب نرفتن از تورم مدام باید سطح دستمزد را بالا برد که خود دوباره بر تورم اثرگذار است.